Motion

1979/80:579

av Anna Wohlin-Andersson

om länsstyrelsernas befogenhet att besluta i ärenden om lokaliseringsstöd

Gällande ordning

Handläggningen av lokaliseringsstöd regleras av förordningen om regionalpolitiskt stöd, SFS 1979:632.

I 39 § sägs att länsstyrelsen skall pröva, dvs. besluta, i ärende om lokaliseringsstöd om

a) stödet gäller industriell eller industriliknande verksamhet,

b) det sammanlagda underlaget för stödet uppgår till högst 5 milj. kr.

Även om villkoren under a) och b) är uppfyllda får inte länsstyrelsen besluta om stödet gäller

1. verksamhet i bransch som regeringen undantagit från länsstyrelsens beslut (f. n. teko, trävaror inkl. snickeri och trämöbler, hushållsprydnader, gjuteri och metallmöbler),
2. a) etablering av filial eller liknande i annat län än det där företaget har sin huvudanläggning,
   b) flyttning från ett län till ett annat,
3. väsentlig omläggning av verksamheten eller rationalisering för att rädda hela eller större delen av redan befintlig sysselsättning,
4. anskaffning av enbart omsättningstillgångar, patent och licenser,
5. kostnader för marknadsföring och produktutveckling,
6. företag som är, nyss har varit eller kan väntas bli föremål för statlig uppföljningsåtgärd,
7. företag som omfattas av det lokaliseringssamråd som avtalats mellan staten och näringslivet.

Jämfört med tidigare innebär länssstyrelsens beslutsmöjlighet en förbättring. Den regionala nivån i den statliga hierarkin har härigenom fått en viss möjlighet att följa upp planer och program med direkt verkande medel.

Det är emellertid klart att länsstyrelsens beslutsutrymme är kraftigt begränsat.

Investeringsbeloppets övre gräns, 5 milj. kr., kan räknas om till arbetstillfällen och innebär uttryckt på det sättet inte mer än 15–30 nya arbetstillfällen för varje beslutstillfälle där investeringen går upp till maximibeloppet. Det är därför motiverat att höja värdet från 5 milj. kr. till 10 milj. kr. Därigenom nås en nivå som är bättre anpassad till verkligheten och till de mål för ökad sysselsättning i stödområdeskommunerna som uttrycks i länsprogram och som har sanktionerats av riksdagen.

Regeringens möjlighet att göra undantag för vissa branscher kan i princip vara rimlig. Det är emellertid viktigt att notera att såväl den nu gällande beloppsgränsen som den mer realistiska på 10 milj. kr. inte medger att ett länsstyrelsebeslut mer än mycket marginellt kan påverka förhållandena i en hel industribransch. Däremot kan beslutet ha stor betydelse för sysselsättningen på den aktuella orten. Under alla omständigheter är det motiverat att denna "undantagsbestämmelse" används med försiktighet och att uppsättningen branscher prövas om med täta mellanrum för att undvika stelhet och omotiverade låsningar.

Motsvarande förändring bör göras för anskaffning av patent och licenser och för investering i marknadsföring och produktutveckling. På länsplanet finns ett tillfredsställande kunnande på dessa områden som ger samma säkerhet i bedömningen av aktuella projekt som den som kan presteras på den centrala nivån.

Uppföljningsföretag är också undantagna. Också det undantaget måste ifrågasättas. Tyngdpunkten i uppföljningsarbetet har efter hand förlagts till länsplanet, där länsstyrelsen, länsarbetsnämnden och utvecklingsfonden har ett gemensamt ansvar för att uppföljningsarbetet bedrivs i enlighet med de regler som beslutats centralt. Detta betyder att kunskapen om de berörda företagen också i huvudsak finns hos länsorganen. Det blir därför naturligt att lokaliseringsstödet som ett bland flera medel för en positiv rekonstruktion beslutsmässigt kan hanteras av länsstyrelsen.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen anhålla att länsstyrelserna får besluta i ärenden upp till 10 milj. kr. i stödunderlag och att i motionen angivet undantag från länsstyrelsernas beslutsbefogenhet tas bort ur gällande bestämmelser eller åtminstone kraftigt mjukas upp.

Stockholm den 22 januari 1980

ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c)

GOTAB 64347 Stockholm 1980